

Quản lý hoạt động tự đánh giá chất lượng giáo dục cấp cơ sở giáo dục tại Trường Đại học Kinh tế - Tài chính thành phố Hồ Chí Minh

Trương Việt Khánh Trang*

*TS, GV Trường ĐH Sài Gòn

Received: 2/6/2024; Accepted: 10/6/2024; Published: 18/6/2024

Abstract: Self-assessment activity is the first and important step in quality accreditation, helping educational institutions self-review, consider, evaluate the current situation and build and deploy standards. Action plan to improve and enhance training quality, thereby adjusting goals for the next stage in a higher direction. The article presents about the managers of the General Education Council of Education Quality at the Education Department level at Ho Chi Minh City University of Economics and Finance

Keywords: Management, self-assessment of educational quality at educational institution level, Ho Chi Minh City University of Economics and Finance

1. Mở đầu

Hoạt động tự đánh giá (TĐG) là khâu đầu tiên và quan trọng trong công tác kiểm định chất lượng, giúp Cơ sở giáo dục (CSGD) tự rà soát, xem xét, đánh giá thực trạng và xây dựng, triển khai các kế hoạch hành động nhằm cải tiến, nâng cao chất lượng đào tạo, từ đó điều chỉnh mục tiêu cho giai đoạn kế tiếp theo hướng cao hơn.

Trường Đại học Kinh tế - Tài chính TP Hồ Chí Minh (UEF) luôn nhận thức được tầm quan trọng của công tác ĐBCL, TĐG và KĐCL. Trường đã xây dựng hệ thống quy chế, quy định nội bộ để quản lý tất cả các mặt hoạt động của trường, đáp ứng các yêu cầu của Luật Giáo dục đại học, phù hợp với đặc thù của trường để thực hiện quyền tự chủ, đồng thời đảm bảo các chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng, Nhà nước và các cơ quan cấp trên được thực hiện một cách hiệu quả. Thông qua các HĐTĐG, nhà trường có căn cứ đánh giá thực trạng, tìm ra những tồn tại, hạn chế để có kế hoạch khắc phục, cải tiến nhằm nâng cao chất lượng các hoạt động đào tạo, NCKH và phục vụ cộng đồng.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Một số vấn đề lý luận về QLHĐTĐG CLGD cấp CSGD đại học

- **Khái niệm QLHĐTĐG CLGD cấp CSGD đại học:** là tập hợp các tác động của Hiệu trưởng CSGD đại học đến quá trình tự đánh giá CSGD thông qua công tác lập kế hoạch, tổ chức, lãnh đạo, kiểm tra việc thực hiện của các thành viên trong nhà trường và sử dụng các nguồn lực sẵn có của nhà trường để đạt được mục tiêu TĐG CSGD

- Vai trò của HĐTĐG CLGD cấp CSGD đại học

Hoạt động TĐG là chìa khóa để đáp ứng tốt hơn các nhu cầu của người học và các bên liên quan. TĐG CSGD đóng vai trò quan trọng góp phần giúp CSGD ngày càng phát triển. Đây là hoạt động đầu tiên trong quá trình cải tiến chất lượng, vượt qua khỏi công tác thanh tra để CSGD tự chịu trách nhiệm về chất lượng của chính mình. TĐG đồng thời cũng góp phần lớn trong việc xây dựng văn hóa cải tiến liên tục của nhà trường. Khi thực hiện TĐG, CSGD tự xem xét, đánh giá về kết quả thực hiện của chính mình và sử dụng kết quả đánh giá để nâng cao chất lượng dịch vụ tương lai. Một CSGD thực hiện TĐG nghiêm túc đồng nghĩa với sự phát triển của nhà trường.

2.2. Đánh giá chung về thực trạng QLHĐTĐG CLGD cấp CSGD tại Trường ĐH Kinh tế - Tài chính TP Hồ Chí Minh

Kết quả khảo sát CBQL, GV, NV của UEF bằng bảng hỏi và phỏng vấn về QLHĐTĐG CLGD cấp CSGD cho phép một số đánh giá như sau:

2.2.1. Mặt mạnh và nguyên nhân

- CBQL-GV-NV của UEF có nhận thức khá tốt về vai trò của HĐ TĐG CSGD và tầm quan trọng của QLHĐTĐG này, tuy chưa đạt mức “Hoàn toàn đồng ý” như mong muốn nhưng vẫn ở mức độ “Đồng ý” trong bảng thang đo. Điều này là tín hiệu tốt để CBQL-GV-NV thực hiện hoạt động một cách chủ động, tích cực, góp phần xây dựng và phát triển văn hóa chất lượng trong nhà trường.

- Nhà trường đã sử dụng “Thường xuyên” các phương thức khác nhau để thực hiện những mục tiêu, nội dung trong HĐ TĐG CSGD và đạt mức “Khá”

trong bảng thang đo cũng như có một số kết quả nhất định như đạt KĐCL cấp CSGD giai đoạn 2013-2018 và 2018-2023; đạt chứng nhận 4 sao theo Hệ thống xếp hạng ĐH QS Stars (Vương Quốc Anh).

- Đội ngũ lãnh đạo nhà trường đã quan tâm, chú ý đến việc thực hiện các chức năng QL (LKH, tổ chức, lãnh đạo, kiểm tra) khi QLHĐ TĐG CSGD.

Nhìn chung, nhà trường đã thực hiện khá tốt QLHĐ TĐG CLGD cấp CSGD và đạt được các yêu cầu cơ bản cũng như những kết quả nhất định. Nguyên nhân chính là đội ngũ CBQL có nhận thức đúng đắn và quan tâm, sâu sát đến hoạt động ĐBCL và TĐG CSGD; đồng thời có năng lực QL HĐ TĐG CSGD của nhà trường.

2.2.2. Mặt yếu và nguyên nhân

- Nhận thức về vai trò của HĐTĐG CSGD và tầm quan trọng của hoạt động này của CBQL-GV-NV còn chưa đầy đủ và đồng đều, chưa đạt mức..

- LKH các nội dung HĐ TĐG CSGD chưa đầy đủ và phổ biến hiệu quả đến các bên liên quan, đặc biệt là trong công tác thu thập, phân tích và xử lý thông tin, minh chứng của các nhóm chuyên trách và thực hiện cải tiến sau khi TĐG CSGD.

- Phối hợp, phân công nhiệm vụ, quy định trách nhiệm giữa các thành viên trong các nhóm chuyên trách với nhau và với các đơn vị liên quan còn chưa chặt chẽ, đồng bộ.

- Hướng dẫn nhiệm vụ trong các nhóm chuyên trách còn chưa đồng bộ và thống nhất.

2.3. Biện pháp quản lý HĐTĐG CLGD cấp CSGD tại Trường ĐH Kinh tế - Tài chính TP Hồ Chí Minh

2.3.1. Nâng cao nhận thức cho CBQL, GV, SV về tầm quan trọng của việc thực hiện HĐTĐGCLGD cấp CSGD

Biện pháp này giúp CBQL-GV-NV nhận thức đúng tầm quan trọng của việc thực hiện hoạt động TĐG CSGD tạo động lực cho họ tự giác tham gia, tích cực trao đổi và đóng góp ý kiến trong các công việc liên quan, giúp thực hiện HĐ TĐG CSGD.

- Nội dung của biện pháp

Tăng cường tuyên truyền, bồi dưỡng nhận thức cho các thành viên trong trường về Tính tất yếu của việc thực hiện ĐBCL và TĐG CSGD; Những lợi ích của ĐBCL và TĐG CSGD; Những lợi ích của ĐBCL và TĐG CSGD; Những bất lợi, vấn đề khó khăn có thể xảy ra trong quá trình thực hiện.

Cách thực hiện biện pháp

Tiến hành trong suốt thời gian thực hiện các hoạt động của nhà trường, đặc biệt tăng cường khi bắt đầu xây dựng và triển khai kế hoạch TĐG.

-Lồng ghép vào các cuộc họp giao ban, hội nghị toàn trường; các cuộc họp nội bộ của các đơn vị; các cuộc trao đổi, chia sẻ, gặp gỡ cá nhân; truyền thông qua các văn bản triển khai công việc, các phương tiện thông tin truyền thông (portal nội bộ, websites, fanpages, ...), các hoạt động, phong trào thi đua của nhà trường và các đơn vị.

2.3.2. Lập kế hoạch (LKH) trong quản lý HĐTĐG CLGD cấp cơ sở giáo dục

Biện pháp này nhằm chủ động LKH của HĐ TĐG trong QL việc thực hiện tất cả nội dung của hoạt động TĐG CSGD và đặc biệt là sự chủ động của nhóm trưởng thông tin và minh chứng.

Nội dung của biện pháp

Trường QL các nội dung của HĐ TĐG CSGD và đặc biệt là tăng cường sự chủ động trong QL việc thực hiện các hoạt động phân tích tiêu chí, thu thập, xử lý, phân tích thông tin và minh chứng; viết báo cáo TĐG; thực hiện các công việc sau khi hoàn thành báo cáo TĐG.

- Cách thực hiện biện pháp

a) Hiệu trưởng cần phân tích tình hình thực hiện HĐTĐG CSGD hiện tại của nhà trường bao gồm điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội và thách thức; các yếu tố ảnh hưởng từ bên trong và bên ngoài;

b) Hiệu trưởng căn cứ vào những yêu cầu trong quy định của BGDDT về số lượng, năng lực, phẩm chất của các thành viên HĐTĐG và phân tích tình hình nhân sự thực tiễn của nhà trường

c) Hiệu trưởng xác định mục tiêu, thời gian và cách thức XDKH TĐG để HĐ TĐG thực hiện xây dựng bản kế hoạch TĐG với các nội dung sát thực tế

d) LKH phân tích tiêu chí, thu thập thông tin và minh chứng;

e) LKH xử lý, phân tích các thông tin và minh chứng thu được; trưởng các nhóm công tác.

f) Trưởng các nhóm công tác LKH theo nguyên tắc 5Ws-1H cho việc viết báo cáo theo từng tiêu chí, trong đó cần tính đến cả thời gian điều chỉnh nội dung theo ý kiến của các BQL để đảm bảo được tiến độ thực hiện các công việc tiếp theo

g) LKH thực hiện các công việc sau khi hoàn thành báo cáo TĐG

2.3.3. Bồi dưỡng nghiệp vụ cho đội ngũ CBQL, GV tham gia HĐTĐGCLGD cấp CSGD

Biện pháp này nhằm trang bị cho đội ngũ những kiến thức, kỹ năng để thực hiện các nội dung, công việc trong hoạt động TĐG.

-Nội dung của biện pháp: Tổ chức bồi dưỡng, tập huấn cho các thành viên tham gia HĐ TĐG CSGD về

các nội dung sau: Những ưu điểm và hạn chế trong kiến thức, kỹ năng của các thành viên khi việc thực hiện những nội dung công việc TĐG CSGD trong các giai đoạn trước và hiện tại; Những kiến thức, kỹ năng mới về TĐG CSGD cần các thành viên cập nhật, bổ sung, điều chỉnh; Truyền đạt chuyên sâu những kiến thức và rèn luyện cách thực hiện những kỹ năng mới về TĐG CSGD cho các thành viên.

- Cách thực hiện biện pháp

- Trường: tổ chức những buổi báo cáo chuyên đề cuộc họp, hội nghị, sinh hoạt chuyên môn; đánh giá nội bộ; ban hành các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn, ...

Trường: tạo điều kiện cho đội ngũ nhân sự thực hiện hoạt động và CBQL-GV-NV có quan tâm tham gia các khóa học, hội thảo, hội nghị, ... do các đơn vị bên ngoài tổ chức như của BGDDT, các tổ chức kiểm định, các CSGD đại học khác, ...

2.3.4. Tối ưu hóa các nguồn lực CSVC và tài chính hỗ trợ HĐTĐGCLGD cấp CSGD

Biện pháp này nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho việc thực hiện hoạt động TĐG CSGD và góp phần tạo động lực cho các thành viên nhà trường tích cực tham gia thực hiện hoạt động này.

Nội dung của biện pháp

Huy động và sử dụng một cách hiệu quả, tối ưu các nguồn nguồn lực về CSVC và tài chính bao gồm: nguồn từ nhà đầu tư, nguồn tài trợ của các tổ chức, cá nhân và các nguồn thu hợp pháp khác của nhà trường.

Cách thực hiện biện pháp

- Thời điểm thực hiện: huy động ngay từ khi xây dựng kế hoạch TĐG CSGD và tiến hành sử dụng ngay sau khi triển khai các công việc, đồng thời tiếp tục đầu tư, bổ sung trong suốt quá trình thực hiện hoạt động.

- Nghiên cứu các văn bản liên quan (quy trình, thủ tục, ...) và tình hình thực tế nguồn vật lực và tài lực của trường để có thể đề xuất với HĐT, nhà đầu tư và tuyên truyền, vận động, chủ động tìm kiếm nguồn tài trợ từ các tập thể, cá nhân bên ngoài nhà trường..

2.3.5. Kiểm tra quản lý HĐTĐGCLGD cấp cơ sở GDDH

Biện pháp này nhằm giám sát, phát hiện kịp thời những sai lệch, thiết sót trong các công việc để đưa ra biện pháp điều chỉnh phù hợp giúp HĐ TĐG CSGD được thực hiện theo đúng theo tiến độ, mục tiêu mà kế hoạch đã đề ra;

Nội dung của biện pháp

Tăng cường kiểm tra, giám sát, đánh giá trong QL các nội dung của hoạt động TĐG CSGD và đặc biệt là tăng cường sự kiểm tra, giám sát, đánh giá trong QL việc thực hiện các hoạt động phân tích tiêu chí, thu thập, xử lý, phân tích thông tin và minh chứng; thành

lập Hội đồng TĐG; thực hiện các công việc sau khi hoàn thành báo cáo TĐG.

Cách thực hiện biện pháp

a) Hiệu trưởng căn cứ trên các quy định về số lượng, cơ cấu của HĐ TĐG và Ban Thư ký cũng như nhiệm vụ, công việc của các cá nhân được đề xuất để xem xét những thành viên trong Hội đồng.

b) Hiệu trưởng – Chủ tịch Hội đồng dựa trên các văn bản quy định, tình hình thực tiễn của trường và ý kiến đóng góp của các bên liên quan để kiểm tra tính khả thi, hiệu quả của kế hoạch và giám sát sự phổ biến kế hoạch đến các bên liên quan để kịp thời điều chỉnh.

c) CTHĐ kiểm tra, giám sát tình hình thu thập minh chứng của tất cả 25 tiêu chuẩn. Trường các nhóm công tác dựa trên mốc chuẩn và gợi ý nguồn minh chứng.

d) CTHĐ kiểm tra, giám sát tình hình xử lý, phân tích minh chứng của toàn bộ 111 tiêu chí.

e) CTHĐ kiểm tra, giám sát tình hình viết báo cáo TĐG của CSGD và việc tổ chức lấy ý kiến đóng góp của các bên liên quan qua những bản dự thảo báo cáo.

f) Kiểm tra thực hiện các công việc sau khi hoàn thành báo cáo TĐG.

3. Kết luận

HĐTĐG là khâu rất quan trọng trong CTKĐCL. Bài viết làm rõ một số vấn đề lý luận về quản lý HĐTĐG và thực trạng về quản lý HĐ TĐG CLGD cấp CSGD tại Trường ĐH Tài chính – kế toán TP Hồ Chí Minh. Từ đó tác giả đề xuất 5 biện pháp QL hoạt động TĐG CLGD cấp CSGD tại UEF. Mỗi biện pháp được trình bày theo cấu trúc: mục tiêu của biện pháp, nội dung của biện pháp, cách thực hiện biện pháp. Kết quả khảo nghiệm cho thấy cả 5 biện pháp đề xuất có tính cấp thiết và khả thi cao. Trường ĐH TC-KT TP Hồ Chí Minh có thể áp dụng các biện pháp này vào thực tiễn QL hoạt động TĐG CLGD cấp CSGD của trường trong bối cảnh hiện nay.

Tài liệu tham khảo

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2017). *Thông tư số 12/2017/TT-BGDĐT ngày 19/5/2017 ban hành Quy định về KĐCL CSGD ĐH*. Hà Nội

2. *Cục Quản lý chất lượng*, Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2018a). Công văn số 766/QLCL-KĐCLGD ngày 20/4/2018 về việc hướng dẫn tự đánh giá CSGD ĐH.. Hà Nội

3. *Cục Quản lý chất lượng*. (2019). *Bảng hướng dẫn đánh giá (Công văn số 1668/QLCL-KĐCLGD về việc thay thế Bảng hướng dẫn đánh giá ban hành kèm công văn số 768/QLCL-KĐCLGD*. Hà Nội.

4. World Conference on Higher Education. (1998). Higher education in the twenty-first century: vision and action.